

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
14.2.2014
Taltionumero
481
Diaarinumero
2665/3/12

1 (7)

Asia Vaikkeavammaiselle henkilölle järjestettävää kuljetuspalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Turun hallinto-oikeus 13.8.2012 nro 12/0464/2

Asian aikaisempi käsittely

Laitilan kaupunki oli myöntänyt A:lle vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) mukaisia kuljetuspalveluja. Viranhaltija oli 5.5.2011 tehnyt viimeisimmän kuljetuspalvelupäätöksen vuoden määräajaksi päätöksentekopäivästä.

Viranhaltija on päätöksellään 9.9.2011 lakkauttanut A:lle järjestetyt kuljetuspalvelut marraskuun 2011 alusta voimassa olevalla päätöksellä. Päätöksen perustelujen mukaan A:n kotikunta on muu kuin Laitila, koska hänellä ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kiinteää yhteyttä Laitilaan.

Laitilan sosiaali- ja terveyslautakunta on päätöksellään 25.10.2011 (§ 97) hylännyt A:n oikaisuvaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on hylännyt A:n vaatimuksen suullisen käsittelyn järjestämisestä sekä hänen valituksensa sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään suullisen käsittelyn pyynnön osalta seuraavasti:

Hallintolainkäyttölain 37 §:n 1 momentin mukaan asian selvittämiseksi toimitetaan tarvittaessa suullinen käsittely. Saman lain 38 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on toimitettava suullinen käsittely, jos yksityinen asianosainen pyytää sitä. Asianosaisen pyytämä suullinen käsittely voidaan jättää toimittamatta, jos vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos suullinen käsittely on asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton.

A on pyytänyt tulla kuulluksi suullisesti, jotta hän voisi antaa kaikki tarvittavat selvitykset asumisestaan ja olosuhteistaan liittyen eri kuntiin, oleskelun syyt ja kestot mukaan lukien. Tässä asiassa on ratkaisevaa vain A:n päätöksenteon aikainen ja nykyinen asuinpaikka sekä se, voidaanko hänellä määritellä olevan käytössään useampia asuntoja. Tämä juridinen arvio voidaan tehdä A:n itse kirjallisesti esittämien tietojen perusteella. Näin ollen suullisen käsittelyn toimittaminen on ilmeisen tarpeetonta.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään muutoin seuraavasti:

Kuuleminen ja päätöksen lakkauttaminen

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 50 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen jos päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen. Pykälän 2 momentin mukaan päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan asiakkaan ja hänen laillisen edustajansa on annettava sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitettulle toimielimelle ne tiedot, joita tämä tarvitsee sosiaalihuollon järjestämisessä ja toteuttamisessa.

Viranhaltija on 9.9.2011 lakkauttanut A:n vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun 5.5.2011 tehdyn kuljetuspalvelupäätöksen voimassa olon aikana. Kyseinen päätös koski A:n Järvenpään ja Tuusulan välisiä työmatkoja sekä virkistysmatkoja Tuusulassa ja lähikunnissa. Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukaan A:lla ei ollut marraskuusta 2011 alkaen vammaispalvelulakiin perustuvia päätöksiä Turkuun myönnettävistä palveluista. Tästä syystä A:n tilanteessa riittävät ja tarvittavat selvitykset päätöksen tekemiseen ilmenivät väestötietojärjestelmästä. A:ta kuultiin kuitenkin puhelimitse.

A on vastaselityksessään todennut, ettei hänen kanssaan käyty puhelin- keskustelua ennen kuin hän sai kuljetuspalvelun lakkauttamisesta tiedot- tavan kirjeen. Asiakirjoissa on mainittu 9.9.2011 päivätty lakkauttavan kuljetuspalvelupäätöksen oheen liitetty A:lle lähetetty kirje. Siinä viran- haltija on ilmoittanut huomanneensa väestötietojärjestelmästä A:n muut- taneen Turkuun 13.6.2011. Lisäksi siinä on todettu, ettei A:lla enää ole kotikuntalain edellyttämiä kiinteitä suhteita Laitilaan. A:n vastaselityk- sen mukaan hän ei pitänyt tarpeellisena ilmoittaa mahdollisesti lyhyeksi jäävästä muutostaan Turkuun, koska hän oli aiemminkin saanut tarvit- taessa käyttää kuljetuspalvelukorttia päätösalueen ulkopuolella.

Ei ole osoitettu, että A:lle olisi ennen kuljetuspalvelun lakkauttamista edes soitettu. Asiassa on siten tältä osin tapahtunut kuulemisvirhe. Tästä menettelyvirheestä huolimatta päätöstä ei ole kuitenkaan aihetta kumota, koska A on sittemmin saanut lausua käsityksensä asiassa.

A ei ole ilmoittanut Laitilan sosiaalitoimelle muuttaneensa Turkuun, eikä hänen voimassa ollut kuljetuspalvelupäätöksensä ole koskenut Turkuun liittyviä matkoja. Tästä syystä ja vaikka A on mahdollisesti aiemmin saa- nut käyttää kuljetuspalvelumatkoja myös niillä matkoilla, joihin niitä ei ole myönnetty, viranhaltija on voinut lakkauttaa kuljetuspalvelupäätök- sen sen jälkeen, kun A:n Turkuun muutto oli tullut tietoon. Näissä olo- suhteissa A:n luottamusta päätösten pysyvyyteen ei ole syytä suojata.

Pääasia

Sosiaalihuoltolain 13 §:n 1 momentin ja 17 §:n 2 momentin mukaan kunnan on huolehdittava sosiaalipalvelujen, kuten vammaisuuden perus- teella järjestettävien palvelujen ja tukitoimien järjestämisestä asukkail- leen. Lain 14 §:n mukaan kunnan asukkaalla tarkoitetaan henkilöä, jolla on kunnassa kotikuntalaissa tarkoitettu kotipaikka. Kotikuntalain 2 §:n 1 momentin mukaan henkilön kotikunta on säädetyin poikkeuksin se

kunta, jossa hän asuu. Pykälän 2 momentin mukaan jos henkilöllä on käytössään useampia asuntoja tai jos hänellä ei ole käytössään asuntoa lainkaan, hänen kotikuntansa on se kunta, jota hän perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta itse pitää kotikuntanaan ja johon hänellä on edellä mainittujen seikkojen perusteella kiinteä yhteys.

A:n väestötietojärjestelmään merkitty kotipaikka on 10.10.1993 alkaen ollut Laitila. Väestötietojärjestelmän mukaan A on asunut tilapäisesti Turussa 15.8.2003–27.7.2010. Tämän jälkeen hän on muuttanut Tuusulaan. Muuton syy on ollut määräaikainen työ. Hän on asunut siellä 10.8.2010–12.6.2011. 13.6.2011 alkaen hän on muuttanut Turkuun.

A on filosofian maisteri, kieltenopettaja ja täydennysopiskelija. Hän on opiskellut Turussa, ja hänellä on ollut lyhyitä ja määräaikaisia työsuhteita Kiuruvedellä, Tuusulassa, Keravalla ja Turussa. Hänellä ei ole vakiuista työtä. Hänellä on viimeisimmästä Turkuun muutosta lähtien ollut Turussa vuokra-asunto. A:n vanhemmat asuvat Laitilassa, ja A on ilmoittanut viettäneensä ja viettävänsä pääsääntöisesti kaikki loma-aikansa ja viikonloput heidän luonaan. A:n mukaan Laitilassa asumisen aikaa kertyy vähintään neljä kuukautta vuodessa. A:n oman käsityksen mukaan Laitila on hänen kotikuntansa.

28-vuotiaalla A:lla on Turussa vuokra-asunto, mutta hän oleskelee jopa muutaman kuukauden vuodesta vanhempiansa Laitilan asunnossa. A on naimaton, ja hän on jo vuosia sitten muuttanut pois kotoaan opiskelemaan ja tekemään töitä. Tässä tilanteessa kyseinen Laitilan asunto ei ole kotikuntalain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla toinen A:n käytössä oleva asunto. Turussa asuva A ei siis ole Laitilan kaupungin asukas riippumatta siitä, että hänen väestötietojärjestelmään merkitty kotikuntansa on Laitila. Laitilan kaupunki ei näin ollen ole velvollinen järjestämään hänelle vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Hallintolainkäyttölaki 37 § 1 momentti ja 38 § 1 momentti
Hallintolaki 6 §, 34 § 1 momentti sekä 50 § 1 momentti 1 kohta ja 2 momentti

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 12 § 1 momentti
Sosiaalihuoltolaki 13 § 1 momentti, 14 § ja 17 § 2 momentti

Kotikuntalaki 2 § 1 momentti ja 2 momentti

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 3 § ja 8 § 2 momentti

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja hänen kotikaupungikseen katsotaan Laitila.

A on viitannut hallinto-oikeudelle esittämänsä sekä lausunut lisäksi muun ohella seuraavaa:

A:lla ei ole ollut vakituista työtä eikä toimeentuloa kunnissa ja kaupungeissa, joissa hän on määräaikaisesti opiskellut tai työskennellyt. A pitää kotikuntanaan Laitilaa. Asiassa ei ole annettu painoarvoa A:n mielipiteelle. A:n läheisimmät perhesuhteet ovat olleet ja ovat edelleen Laitilassa, jossa hän asuu vähintään neljä kuukautta vuodessa toisessa asunnossaan. A:ta ei ole kuultu ennen päätöksen tekemistä, eikä asiaa ole selvitetty hallintolain 31 §:n mukaisesti.

Laitilan sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut selityksen. A:n kotikunta on tosiasiallisen oleskelun perusteella 13.6.2011 alkaen ja A:n oman ilmoituksen perusteella 22.8.2012 alkaen Turku. A on muuttanut vuonna 2003 opiskelemaan Turkuun ja ilmoittanut oleskelevansa siellä tilapäisesti. Kotikuntalain mukaan tilapäinen oleskelu voi johtua enintään vuoden ajan kestävästä opiskelusta, työtehtävästä, sairaudesta tai näihin rinnastettavasta syystä. A:n tilapäinen oleskelu Laitilan ulkopuolelle oli jatkunut kahdeksan vuotta.

A on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus hylkää valituksen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Irma Telivuo

Anne E. Niemi

Alice Guimaraes-Purokoski

Tuomas Lehtonen (t)

Outi Suviranta

Asian esittelijä,
oikeussihteeri Henna Rintala

Jakelu

Päätös

Jäljennös

A, maksutta

Turun hallinto-oikeus

Laitilan sosiaali- ja terveyslautakunta